

Esiopetuksen lukuvuosisuunnitelma 2026-2027

Varhaiskasvatus, esiopetus sekä perusopetus muodostavat lapsen kasvun ja oppimisen kannalta johdonmukaisesti etenevän kokonaisuuden ja perustan elinikäiselle oppimiselle. Esiopetuksen toiminta perustuu valtakunnallisiin vasun ja esiopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin sekä niitä tarkentaviin paikallisiin suunnitelmiin. Yksikön esiopetuksen lukuvuosisuunnitelman tehtävä on tarkentaa toimintaa ohjaavien suunnitelmien toteuttaminen lukuvuoden aikana. Lukuvuosisuunnitelma sisältää Raahen kaupungin esiopetuksen yhteisiä linjauksia sekä niitä tarkentavia, yksikön omia periaatteita, tavoitteita ja suunnitelmia. Lukuvuosisuunnitelmaa laadittaessa huomioidaan esiopetuksen lapsiryhmästä tehdyt havainnot, lapsista käydyt keskustelut ja aiemmat varhaiskasvatussuunnitelmat.

Lukuvuosisuunnitelman laadinta aloitetaan lukuvuoden alkaessa ja sitä päivitetään/arvioidaan lukuvuoden aikana. Lukuvuosisuunnitelmaan kirjataan yksikön varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen toiminta-aika, ajankohtaiset pedagogiset painotukset, oppimisympäristöt, ryhmäjäjestelyt, ryhmäkohtaisen tuen järjestämisen periaatteet ja yhteistyötavat. Lisäksi suunnitelmassa avataan lukuvuosisuunnitelman arviointi ja kuka siitä vastaa. Lukuvuosisuunnitelma annetaan tiedoksi huoltajille.

Esiopetuksen lukuvuosisuunnitelma

Päiväkodin nimi:	Ollinsaaren Päiväkot
Esiopetusryhmän nimi:	Satakieleet. Lisäksi Pääskysten ryhmässä esiopetuksessa 1 lapsi.
Esiopetuksen laajuus:	700 h

Tulevaisuuslautakunta hyväksynyt (pvm.):

Lukuvuoden työajat

Työ- ja lomapäivien osalta noudatetaan Raahen kaupungin opetustoimen työ- ja loma-aikoja.

- esiopetus alkaa keskiviikkona 12.8.2026
- syysloma 19.- 23.10.2026 (viikko 43)
- joululoma 20.12.2026-6.1.2027
- kevätlukukausi alkaa torstaina 7.1.2027
- talviloma 8.- 12.3.2027 (viikko 10)
- pääsiäisloma 26. - 29.3.2027
- esiopetus päättyy 5.6.2027

Tapahtumat esiopetusvuoden aikana

Esiopetusvuoden aikana toimintaan kuuluu säännöllisen arjen lisäksi lukuvuoden mukaan rytmittyviä juhlia, teemapäiviä, retkiä ja vanhempainiltoja.

Retket, juhlat, teemapäivät, iltaeskari:

Teemme säännöllisesti retkiä lähiympäristöön, kuten lähimetsään, kirjastoon, paloasemalle, urheilukentälle, jäähallille ja uimahalliin. Käymme myös vierailulla läheisissä vanhusten palvelutaloissa. Marras-joulukuun vaihteessa päiväkodilla on perinteinen Tonttujen ilta -tapahtuma kaikille päiväkodin perheille. Huhtikuussa järjestämme perinteisen iltaeskarin päiväkodilla klo 17.30-19.30. Toukokuun lopussa vietetään esiopetuksen päättäjäisiä ja kevätjuhlaa, jossa kaikki esiopetuksen suorittaneet lapset saavat todistuksen ja ruusun.

Esiopetuksen kehityskohteet ja tavoitteet toimikaudelle 2026–2027

Esiopetuksessa pedagogiikkaa kehitetään vastaamaan muuttuvan yhteiskunnan ja lasten tarpeita. Tämän hetken tärkeimpiä kehittämisen painopisteitä valtakunnallisesti ovat varhainen tuki ja inklusio, liikunnallisen elämäntavan edistäminen, digitaalisten ja medialukutaitojen kehittäminen, kestävä kehitys sekä leikin pedagoginen vahvistaminen (Opetushallitus).

Raahessa esiopetukseen yhteisesti sovitut kehittämiskohteet/teemat:

Raahen varhaiskasvatuksen yhteiseksi kehittämiskohteeksi on nostettu leikki ja se koskee myös esiopetusta.

- toimenpiteet niiden toteuttamiseksi
Yhteisiä koko varhaiskasvatuksen henkilöstölle suunnattuja koulutuksia. Oman talon pedapalaverissa on nostettu keskusteluun ja ideoitu erilaisia leikin kehittämistoimenpiteitä.
- asetetut tavoitteet
Tuetun leikin lisääminen.

Päiväkodissa esiopetukseen yhteisesti sovitut esiopetuksen kehittämiskohteet/teemat:

Ollinsaaren päiväkodin esiopetuksen ja varhaiskasvatuksen yhteiseksi tavoitteeksi on nostettu kaveritaitojen vahvistaminen ja kiusaamisen ehkäisy. Tähän liittyy olennaisena osana myös tunne- ja vuorovaikutustaitojen vahvistaminen.

- toimenpiteet niiden toteuttamiseksi
Näitä taitoja toteutetaan erilaisten laulujen, leikkien, pelien, draaman, sekä erilaisten tuokioiden, pienryhmätoiminnan ja arjen tilanteiden kautta oppien. Esiopetuksen oma kuraattori käy tarpeen mukaan pitämässä ryhmässä kaveri-, tunne- ja turvataitojen tuokioita.
- asetetut tavoitteet
Kaveritaitojen vahvistaminen ja kiusaamisen ehkäisy

Keskeiset näkemykset toimintakulttuurin kehittämisessä

Esiopetuksen toimintakulttuurin kehittäminen tähtää turvallisen, osallistavan ja leikkiin perustuvan oppimisympäristön luomiseen. Se edellyttää arvojen tarkastelua, yhdessä tekemistä sekä lasten ja huoltajien osallisuuden vahvistamista. Toimintakulttuurin kehittämisessä esiopetuksessa korostuvat inklusiivinen toiminta, leikin ja vuorovaikutuksen arvostaminen, kielitietoinen arki ja osallisuus.

Oppimisympäristön ja työtapojen kehittäminen ja tavoitteet:

Kuvitetut oppimisympäristöt ja pienryhmät helpottavat lasten itsenäistä ohjautumista toimintaan. Yhteisesti luodut ja kuvitetut ryhmän säännöt luovat turvallisuutta. Esiopetuksen oppimisympäristönä hyödynnämme myös lähiympäristöä, kuten lähikoulua, urheilukenttää, jäähallia, uimahallia, kirjastoa ja lähimetsää. Meille on tärkeää luoda oppimisympäristö, joka tukee ja ohjaa lasta pitkäkestoiseen leikkiin, tutkimiseen, uteliaisuuteen ja haluun oppia uutta. Käytämme oppimisen tukena myös digitaalisia välineitä, joiden avulla rikastamme fyysistä oppimisympäristöä mm. dokumentoimalla asioita, pelaamalla oppimista tukevia pelejä sekä tarjoamalla taiteellisia kokemuksia.

Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt:

- henkilöstön osaaminen ja siihen liittyvät tarpeet

Uuden kauden alussa käymme yhteisen arvokeskustelun ja luomme yhteiset tavoitteet toiminnallemme. Sovimme käytänteistä ja rooleista, joihin kaikki sitoutuvat. Tiimisopimus kirjataan ylös, sitä arvioidaan ja siihen palataan säännöllisesti. Hyödynnämme arjessa tiimimme jäsenten vahvuuksia. Esiopetuksen opettajilla on vastuu pedagogisesta suunnittelusta, jokaisella tiimiläisellä sen toteuttamisesta. Samoin tuen antaminen ja arviointi kuuluu kaikille. Viikoittaisten tiimipalaverien merkitys korostuu vauhdikkaassa arjessa, ja meille onkin tärkeää, että palaverit painottuvat arjen pedagogiikan suunnitteluun ja sen kehittämiseen. Varhaiskasvatuksen erityisopettajan (veo) osallisuus ja konsultaatio ovat osa arkeamme; veo osallistuu viikoittain aktiivisesti ryhmämme toiminnan toteuttamiseen.

- eriyttäminen

Meille on tärkeää, että ryhmämme lapset huomioidaan yksilöllisesti. Lapsilla on oikeus saada myös tarvitsemaansa tukea arjessa ja oppimisessa. Eriytämme toimintaamme lasten tarpeiden mukaisesti, ja otamme tarpeet huomioon pienryhmäjakoja suunnitellessamme. Joustavat, pedagogisesti jaetut pienryhmät, apuvälineet sekä mahdollisuus myös rauhoittumiselle jokaisena esiopetuspäivänä ovat osa jokapäiväistä esiopetustoimintaamme. Otamme erilaiset oppijat huomioon myös suunnitellessamme oppimisympäristöä, jotta lapsille olisi saatavilla motivoivaa ja taitoja tukevaa välineistöä.

- kielitietoinen opetus

Tuemme lapsia kuvitetutulla ja selkeällä oppimisympäristöllä sekä ennakoitavalla päiväjärjestyksellä. Käytämme kuvatuksia eri muodoissa niin yksilöllisesti kuin ryhmänkin toimintaa selkiyttämään. Kannustamme ja rohkaisemme lapsia itseilmaisuuksiin eri keinoin, tuemme lastenvälisiä vuorovaikutustilanteita, leikkejä ja kaveritaitoja olemalla tilanteissa läsnä. Autamme sanoittamaan tunteita, keskustelemme, luemme, laulamme ja lorutellemme. Lisäksi jokainen henkilöstöstämme on tietoinen siitä, että olemme itse kielen esimerkkinä lapsille. Tutustumme myös eri kulttuureihin ja olemme lasten kautta tulevista erilaisista kulttuureista kiinnostuneita. Ryhmässämme on useita lapsia, jotka tulevat eri kieli- ja kulttuurialueilta. Tällöin myös yhteistyö huoltajien kanssa korostuu.

Pääskysten ryhmässä tapahtuva esiopetus noudattaa edellä mainittuja oppimiskokonaisuuksia sekä toimintatapoja ja käytänteitä. Esiopetuksessa painottuvat arjen pedagogiikka ja päivittäiseen arkeen suunnitellut lapsikohtaiset tavoitteet sekä lapsen omat mielenkiinnon kohteet. Esiopetus ja lapsikohtaiset tukitoimet toteutuvat arjessa leikillisten menetelmien avulla, eriyttämällä pedagogista toimintaa.

Kehityksen ja oppimisen tuki esiopetuksessa

Oppimisen tuki esiopetuksessa tarkoittaa varhaisia ja yksilöllisiä tukitoimia, joilla turvataan jokaisen lapsen edellytykset osallistua esiopetukseen. Tuen järjestämisessä ja suunnittelussa painotetaan lapsen yksilöllisiä tarpeita sekä inklusiivisia periaatteita. Tuen järjestämisen lisäksi lukuvuosisuunnitelmaan kuvataan, miten ryhmäkohtaiset tukitoimet suunnitellaan, toteutetaan ja arvioidaan.

Ryhmäkohtaiset tukimuodot ovat kaikkia esiopetusryhmän lapsia koskevia järjestelyjä, jotka perustuvat suunnitelmallisuuteen ja ennakointiin. Jos kaikille lapsille tarkoitetut ryhmäkohtaiset tukimuodot eivät riitä, lapselle tarjotaan lapsikohtaisia tukitoimia, jotka ovat säännöllisiä ja perustuvat yksilöllisiin tarpeisiin.

Tuen rakenteet ja toimintatavat:

Tuen rakenteet ovat oppimisympäristöä koskevat järjestelyt sekä ryhmä- ja lapsikohtaiset tukimuodot.

Työn ja vastuunjako:

Esiopetuksen opettajat ja varhaiskasvatuksen erityisopettaja laativat yhteistyössä lukuvuosisuunnitelman päiväkodin johtajan johdolla. Esiopetuksen opettajat vastaavat siitä, että koko ryhmän henkilökunta arvioi ja sitoutuu toteuttamaan yhdessä mietittyjä tukimuotoja, antaa yleistä tukiopetusta ja opetuskielen tukiopetusta. Koko ryhmän henkilökunta ottaa vastuuta ja on sitoutunut hyvin pienryhmätoimintaan. Ryhmän opettajat suunnittelevat tukimuotojen toteutuksen ja arvioivat säännöllisin väliajoin niiden toimivuutta suhteessa lapsiryhmään sekä tekevät muutoksia tarvittaessa.

Varhaiskasvatuksen erityisopettaja osallistuu opetukseen muun opetuksen yhteydessä, suunnittelee, toteuttaa ja arvioi pääsääntöisesti lapsikohtaista tukea erityispedagogisin menetelmin, osallistuu monialaiseen yhteistyöhön lapsikohtaista tukea saavien lasten kohdalla ja tekee yhteistyötä pedagogisen tuen koordinaattorin kanssa. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja on konkreettisesti osana lapsiryhmäämme keskiviikkoisin.

Päiväkodin johtajan vastuut: "Johtaa oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyjen suunnittelua yhteistyössä esiopetushenkilöstön kanssa. Varmistaa, että esiopetusryhmässä on riittävästi resurssia ryhmäkohtaisen ja oppilaskohtaisen tuen toteuttamiseksi." (Raahen kaupungin esiopetuksen opetussuunnitelma 2025)

Opetusjärjestelyt ja ryhmäkohtaiset tukitoimet:

Uuden kauden alussa tutustutaan esiopetusryhmään ja lapseen omana itsenään uudessa oppimisympäristössä. Esiopetuksen opettajat tekevät kaikille lapsille esiopetustehtävistön syyslukukauden alussa, mikä antaa tietoa lapsen ja lapsiryhmän vahvuuksista sekä oppimis- ja kehitystarpeista muun havainnoinnin lisäksi. Mikäli huoli herää oppimiseen tai muuhun kasvuun ja kehitykseen liittyvistä asioista, keskustellaan huoltajien kanssa, pohditaan yhdessä oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyjen suunnittelua ja arvioidaan olemassa olevan tuen riittävyttä myös varhaiskasvatuksen erityisopettajan kanssa. Ajantasaisia, joustavia ja tarvelähtöisiä tukimuotoja arvioidaan säännöllisesti tiimipalaverissa.

Ryhmäkohtaisena tukimuotona yleistä tukiopetusta ja tarvittaessa opetuskielen tukiopetusta antavat esiopetuksen opettajat. Ryhmässä toteutetaan myös varhaiskasvatuksen erityisopettajan antamaa opetusta muun opetuksen yhteydessä. Näitä tukimuotoja annetaan suunnitelmallisesti ja oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyjen lisänä, eivätkä ne vaadi hallintopäätöstä. Esiopetuksen opettaja konsultoivat aina tarvittaessa varhaiskasvatuksen erityisopettajaa, mistä huoltajat ovat tietoisia. Ryhmäkohtaisista tukimuodoista keskustellaan huoltajien kanssa alku- ja loppukeskusteluissa, joissa varhaiskasvatuksen erityisopettaja voi olla tarvittaessa mukana.

Lapsiryhmän tarpeet ja niihin vastaaminen:

- yleinen tukiopetus

Tavoitteena on tukea lapsen oppimista ja esiopetukseen osallistumista. Olemme jakautuneet kolmeen pienryhmään, joissa yleistä tukiopetusta toteutetaan. Tukiopetusta voidaan antaa myös henkilökohtaisena ohjauksena. Yleistä tukiopetusta annettaessa otetaan huomioon ryhmämme tarpeet, sitä annetaan niin usein kun on tarve. Esiopetuksen opettajat antavat ryhmän lapsille yleistä tukiopetusta ja suunnittelevat sen toteuttamista yhdessä.

- opetuskielen tukiopetus

Tavoitteena on lasten opetuskielen taidon vahvistaminen sekä lapsille annettava tuki oppimiseen ja osallistumiseen esiopetuksessa. Tarjoamme lapsille välineitä ilmaista itseään erilaisin keinoin, käytämme mm. paljon kuvia. Annamme ryhmässä opetuskielen tukiopetusta niin, että mahdollisimman moni lapsi siitä hyötyy. Opetuskielen tukiopetusta annamme myös tarpeen mukaan yksilöllisesti niille lapsille, joilla on kielellisiä haasteita. Tukiopetusta annetaan suunnitelmallisesti ja järjestelmällisesti ja huomioidaan kielitietoinen opetus. Opetuskielen tukiopetuksesta vastaavat esiopetuksen opettajat.

- erityisopettajan antama opetus

Opetus on varhaiskasvatuksen erityisopettajan antamaa ja erityispedagogiseen osaamiseen perustuvaa opetusta, joka tukee lapsen oppimista ja esiopetukseen osallistumista. Opetus kohdetaan välillä koko ryhmän tasolla havaittuihin tuen tarpeisiin ja vaikeuksiin samanaikais- tai yhteisopetuksena. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja antaa opetusta ryhmässämme säännöllisesti myös pienelle lapsiryhmälle. Opetus on suunniteltu lasten tason ja tarpeen mukaan. Opetus on säännöllistä ja se suunnitellaan yhdessä varhaiskasvatuksen erityisopettajan ja esiopetuksen opettajien kanssa. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja myös antaa konsultaatiota ryhmän henkilökunnalle.

Liikunnallisen elämäntavan edistäminen

Perusopetuslaki velvoittaa esi- ja perusopetuksen edistämään liikunnallista elämäntapaa. Tavoite on osa esiopetuksen toimintakulttuuria ja päivittäistä pedagogiikkaa. Liikunnallisuus ei tarkoita erillisiä liikuntatuokioita, vaan liikkumisen yhdistämistä kaikkiin oppimisen osa-alueisiin.

Liikunnallisen elämäntavan huomioiminen esiopetuksen toiminnassa ja oppimisympäristössä:

Lasten liikkumista ei rajata jumppatuokioihin vaan se mahdollistetaan osaksi päivittäistä pedagogiikkaa. Suunnitellaan opetus toiminnalliseksi. Vältetään pitkiä jaksoja paikallaanoloa suunnitelmalla liikunnallisia taukoja. Käytetään liikunnallisia keinoja siirtymiin ja mahdollistetaan monipuolinen omaehtoinen liikkuminen esiopetuksen arjessa. Kannustetaan myös perheitä liikkumaan arjessa.

Yhteistyön käytänteet esiopetuksessa

Esiopetuksen yhteistyön käytännöt muodostavat lapsen oppimista ja kasvua tukevan jatkumon. Yhteistyö on lakisääteistä ja suunnitelmallista, ja sitä toteutetaan päivittäin huoltajien, perusopetuksen, neuvolan sekä muiden sosiaali- ja terveystalveluiden kanssa.

Huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö ja tiedottaminen huoltajille:

Tärkeinä yhteistyömuotoina ovat päivittäiset ”ovensuukeskustelut”, syksyn vanhempainilta, erilaiset pihatapahtumat ja juhlat. Syksyllä käymme huoltajien kanssa läpi tehtävistöt, jotka olemme tehneet jokaiselle esiopetuksen oppilaalle. Niiden pohjalta laadimme huoltajien kanssa lapsen esiopetusvuoden yksilölliset tavoitteet. Keväällä huoltajien kanssa käytävissä keskusteluissa käymme läpi lapsen esiopetusvuotta ja keskustelemme tulevasta koulunaloituksesta.

Lähikoulun kanssa tehtävä yhteistyö:

Joka torstai olemme pienryhmissä liikunta- ja musiikkituokioilla lähikoulun tiloissa. Näin lapset tutustuvat todennäköiseen tulevaan kouluunsa koko talven ajan. Keväällä teemme vierailuja ekaluokkaan puuhailemaan yhdessä heidän kanssaan. Esiopetuksen oppilaat näkevät, mitä kaikkea koulussa tehdään ja kuinka koulussa ollaan. Keväällä käymme harjoittelemassa välitunteja ja ruokailua koululla. Keväällä siirtopalavereita pidämme vanhempien luvalla opettajien kanssa ennen lapsen siirtymistä kouluun.

Moniammatillinen ja monialainen yhteistyö:

Uuden toimintakauden aloitamme koko talon yhteisellä suunnittelulauantailla. Silloin mietimme koko päiväkodin henkilöstön kanssa tulevan kauden pedagogiikan teemoja ja tavoitteita. Samalla pidämme oman tiimimme suunnittelupalaverin, jossa mietimme henkilöstön vastualueet ja sovimme yhteiset pelisäännöt. Joka viikko on ryhmässämme myös oman ryhmämme tiimipalaveri, jossa sovimme kunkin viikon pedagogiset toiminnot ja vastualueet. Lisäksi päiväkodissamme on kuukausittain varhaiskasvatuksen opettajien ja lastenhoitajien pedagogisia palavereita. Pidämme myös säännöllisesti arviointi-iltoja. Päiväkodillamme on oma varhaiskasvatuksen erityisopettaja, jonka kanssa teemme tiivistä yhteistyötä viikoittain. Esiopetuksen oma kuraattori vierailee meillä säännöllisesti mm. pitämässä kaveri- ja tunnetaitokerhoa eskarilaisille. Teemme yhteistyötä myös neuvolan, lastensuojelun ja eri terapiapalveluiden kanssa.

Muu yhteistyö:

Teemme yhteistyötä jää- ja uimahallin sekä palolaitoksen kanssa. Kauppaan ja kirjastoon teemme tutustumiskäyntejä. Tutustumme myös Raahen kulttuuritarjontaan käymällä konserteissa ja katso-massa erilaisia näytelmiä ja esityksiä. Musiikkiopiston kanssa teemme yhteistyötä mm. heiltä tule-vien musiikkituokioiden kautta päiväkodilla. Myös seurakunnan kanssa teemme yhteistyötä erilais-ten tapahtumien myötä. Yhteistyötä tehdään päiväkodin sisällä myös mm. Satakielten, Pääskysten ja Peipposten ryhmien kesken viikoittain erilaisilla toimintahetkillä.

Esiopetuksen arviointi

Esiopetuksen arviointi on jatkuva prosessi, jonka tavoitteena on kehittää opetusta sekä tukea lapsen hyvin-vointia ja oppimista. Esiopetuksessa havainnoidaan lapsen edistymistä, mielenkiinnon kohteita ja tuen tar-peita. Jotta opetusta voidaan kehittää, tulee toimikauden aikana arvioida käytettyjen menetelmien, oppimis-ympäristön ja toiminnan toimivuutta.

Arviointi yhdessä lapsen kanssa:

Arvioimme lasten kanssa esiopetuksen toimintaa haastattelujen ja kuvien avulla. Kuvien avulla lapsi pystyy kertomaan, missä asioissa hän tarvitsee omasta mielestään harjoitusta ja mitkä asiat ovat olleet mieluisia/tylsä esiopetuspäivissä.

Arviointi tiimin kanssa:

Joka viikko on oman ryhmämme tiimipalaveri, jossa sovimme kunkin viikon pedagogiset toiminnot ja vastuualueet. Lisäksi arvioimme omaa toimintaamme jatkuvasti ja teemme suunnitelmiin ja toimintoihin muutoksia tarpeen mukaan.

Arviointi huoltajien kanssa:

Vanhempien kanssa pidämme keskustelut esiopetusvuoden alussa, jolloin kuuntelemme vanhem-pien toiveita ja laadimme lapsen oman oppimissuunnitelman. Tarvittaessa pidämme väliarvioin-nin vuodenvaihteessa. Keväällä, toukokuussa, pidämme päätös-, arviointi- ja kouluunsiirtokeskus-telut vanhempien kanssa.

Lukuvuosisuunnitelman seuranta ja arviointi

Esiopetuksen lukuvuosisuunnitelman seuranta ja arviointi on jatkuva prosessi, jolla varmistetaan opetuksen laatu, kehityksen tuki ja opetussuunnitelman perusteiden toteutuminen. Seurannassa arvioidaan sekä pedago-gista toimintaa, ryhmäkohtaisia järjestelyjä ja tukitoimien vaikuttavuutta.

Seuranta ja muutostarpeiden arviointi:

- seuranta ja muutostarpeiden arviointi joului-tammikuussa
- seuranta ja muutostarpeiden arviointi huhti-toukokuussa

Lomakepohja päivitetty 16.6.2026